

RikHe ry:n Hed- ja yhdistystoimintapäivät 26.-29.9.2018 Vilnassa

Keskiviikko 26.9.2018/ Hed-päivä

Helsingin lentokentälle kokoontui aamulla 32 henkilöstöedustajaa matkalle Vilnaan, Liettuaan. Lento ja saapuminen Vilnaan tapahtui aikataulua edellä ja hotellissa oltiin jo ajoissa. Pääluottamusmies Pekko Summanen ja RikHe ry:n puheenjohtaja Reijo Virkkunen avasivat päivät klo 11:30. Pekko Summanen kävi aluksi läpi päivien ohjelmaa ja käytännön ohjeita Hed-päiviä varten. Niiden aikana vierailtaisiin mm. kahdessa vankilassa. Reijo Virkkunen muistutti omassa puheessaan edustajia tekemään päivillä hyviä päätöksiä yhdistystoiminnan tulevaisuudesta Pardian liittyessä ammattiliitto Prohon. Prohon muodostetaan oma valtionsektori ja RikHe ry:n on niin päätettäessä haettava jäsenyyttä 14.11.2018 mennessä. TTT:n on myös haettava Pron jäsenyyttä ja seuraavan vuoden aikana on päätettävä TTT:n toiminnasta ja sen jatkumisesta, mikä vaikuttaa suuresti myös RikHe ry:n tulevaisuuteen. Yhdistymisen myötä jäsenpalautukset pienenevät ja jäsenmaksu korottuu, mikä on yhdistymisen huonoja puolia. Tällä on vaikutuksia mm. osastojen toimintaan ja se pitää huomioida. Myös RikHe ry:n koulutuspäivien järjestäminen vaikeutuu palautusten pienentyessä. Koulutuspäiviin on mahdollista hakea rahoitusta, mutta sen saamisesta ei ole täyttä varmuutta. Yhdistymisellä saadaan toisaalta aikaan paljon positiivisia vaikutuksia mm. etuja jäsenille ja vaikutusmahdollisuudet kasvavat. Tärkeintä on kuitenkin, miten pystytään vaikuttamaan juuri meidän jäseniä koskeviin ja vaikuttaviin asioihin.

Virkkunen kertoi myös kiinteistökehityshankkeista, joista Hämeenlinnan vankila on pisimmällä. Keravan vankilaa suunnitellaan tällä hetkellä ja Jyväskylän kampus etenee valitusten käsittelyn jälkeen. Senaatti-kiinteistöt valmistelevat kaikkien kiinteistöjen osalta viisiportaista luokitusta. Luokituksen avulla luetteloidaan kiinteistöt pidettäviin, korjattaviin, mahdollisesti myytävin sekä purettavaan luokkaan. Oulun ja Vaalan vankilan tarvesuunnitelmat on jo tehty ja suunnittelussa edetään hankesuunnitteluvaiheeseen. Vankilakonsepti nykyisellään ei mahdollista S1 tason vankilassa toimintoja muurin ulkopuolella. Mikäli tästä näkökulmasta pidetään kiinni, Pelson nykyisen kaltaisen toiminnan jatkolle aiheutuu tästä supistuspaineita.

Lopuksi Virkkunen muistutti jäsenhankinnan tärkeydestä ja virkanimikkeiden tulevasta muutoksesta, joka on sekä uhka että mahdollisuus. Siitä tehtäessä päätöksiä on oltava tarkkana, jotta nimikkeet ja työt sekä palkka ovat kohdillaan ja vastaavat tehtyä työtä. Pekko Summanen lisäsi vielä, että kun Leijona Catering on aloittanut toimintansa kaikkialla ensi vuonna ja joidenkin keittäjien siirtyessä ohjaajiksi, on palkkaluokan oltava heti vt 7. Ei vasta koulutuksen jälkeen, joka on ollut nyt joissain yksiköissä käytäntönä.

Lounaan jälkeen oli ohjelmassa osastojen puheenvuorot. Ensin keskusteltiin luottamusmiesten näkökulmasta ja tämän jälkeen työsuojelun näkökulmasta. Osastot kertoivat jokainen vuorollaan ajankohtaisista asioista omassa yksikössään. Huittisissa uudet liikennemerkit ja niiden vaatimukset voivat ajaa toiminnan alas. Niiden valmistaminen vaatisi investointeja, jotka eivät ole mahdollisia. Hämeenlinnassa huolestuttavat edelleen sisäilmaongelmat. Toisaalta vankien tupakoinnin rajoittaminen on sujunut yllättävän hyvin hankkeen pilottina olleessa Helsingin vankilassa. Työjärjestelyt ja vaativuustasot synnyttävät kaikkialla keskustelua. Samoin vankiloiden lopettamisuhat esim. Keravalla ja Pelsolla.

Torstai 27.9.2018/ Vilnan vankiloihin tutustuminen

Lukiskes Remand Prison-Closed Prison

http://www.kaldep.lt/en/lukiskes-remand-prison-tjzq/history_890.html

Aamulla oli kuljetus Vilnan suljettuun vankilaan, jossa rangaistustaan suorittavat mm. elinkautisvangit. Käynti oli varmaankin kaikkien mielestä mielenkiintoinen. Rakennus oli suuri ja vanha, mutta tunnelma oli

yllättävän rento. Vaikka vartijoilla oli aseet ja näimme vain pienen osan vankilaa niin käynnin jälkeen pidetyn keskustelun jälkeen yleisvaikutelma vierailusta oli hyvä. Vankilassa oli turvallinen ja avoin ilmapiiri vierailijoiden näkökulmasta. Vankilan johtaja esitteli ja kertoi vankilasta ja koska mukanamme ollut Liettuan oikeusministeriön vankilaosaston työntekijä käänsi keskustelun englanniksi, ei kaikista vierailun yksityiskohdista voitu olla aivan varmoja. Vankilassa rangaistustaan suorittaa 700 vankia, joista osa on elinkautisvankeja. Johtajan mukaan vankilassa ei ole päihteitä, mutta käydystä keskustelusta kävi ilmi, että päihteitä käyttänyt vanki siirretään aina toisaalle vankisairaalaan. Ensimmäiset vierailut vangeille myönnetään vasta viiden vuoden jälkeen ja silloinkin todennäköisesti vain vaimolla tai vanhemmalla on mahdollisuus tulla tapaamaan. Lapsia vangit eivät luultavasti tapaa ja puheluja heillä on mahdollista soittaa kaksi viikossa. Kaikilla vangeilla oli nimikyltit kuten myös työntekijöillä. Väliällä olikin vaikeaa erottaa verstaalla, jossa valmistettiin mm. linnunpönttöjä, oliko kyseessä työnjohtaja vai vanki. Vartijoilla näkyi olevan aseita sekä pamput vyötäröllä ja heidän virkapukunsa olivat siistit ja hyvin pidetyt. Heidän palkkansa oli noin 620 euroa kuukaudessa. Henkilökuntaa olikin vaikea saada, koska vaatimukset työhön olivat isot ja palkka todella pieni. Vartijan pitää koulutukseen päästäkseen olla korkeakoulun suorittanut ja lisäksi hänen on tehtävä kuntotesti, jonka läpäisee yleensä vain noin 3-4 kymmenestä. Myös jo työssä olevin vartijoiden on vuosittain läpäistävä kuntotesti, joka heidän kertomansa mukaan on vaativa. Johtajan palkka on 2300 euroa kuussa. Vangeillekin maksetaan palkkaa, mutta epäselvää oli, kuinka paljon. Liettuassa ei vielä ole vapautettu yhtään pitkäaikaisvankia. Maa on kuitenkin vasta 28 vuotta vanha ja hakemuksia on vireillä. Selvää lainsäädäntöä ei tästä vielä ole ja hakemukset olivatkin vireillä ymmärtääksemme Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. 700 sadasta vangista 200 opiskeli ja kaksi tuntia päivässä oli jokaisen vangin pakko tehdä töitä. Töihin kuului mm. siivous ja ruoan valmistus. Ulkopuolinen yritys oli vastuussa ruoasta, mutta vangit osallistuivat sen valmistamiseen. Tuomiot ovat Liettuassa pitkälti samanlaisia kuin meillä, mutta vankilassa oli osasto myös vangeille, jotka suorittavat rangaistustaan vain viikonloppuisin. Tällaista rangaistusmuotoa meillä ei ole.

Vilnius Correction House/ avovankila

<http://www.kalejimudepartamentas.lt/en/vilnius-correction-house.html>

Lounaan jälkeen toisena kohteena oli Vilnan avovankila. Yllättäen tunnelma avovankilassa oli toinen. Meillä avovankila tarkoittaa, että ei olla niinkään muurien sisällä, mutta Liettuassa avovankila tarkoitti lähinnä vankilan sisällä vapaasti liikkumista. Vankila sijaitsi keskustassa ja sitä ympäröivät muurit. Ensimmäinen osasto oli vastaanotto-osasto, missä vankilaan saavuttaessa vietetään kaksi viikkoa. Näiden viikkojen aikana keskustellaan, tehdään suunnitelma rangaistusajasta ja päätös, mihin osastoon vanki sijoitetaan. Osastoja oli päällekkäin vanhassa kerrostalossa ja yhden kerroksen käytävällä saattoivat osaston vangit liikkua vapaasti. Yhdessä huoneessa oli jopa yksitoista vankia eli kerroksessa varmaankin sata henkilöä. Huoneissa oli verhoja, viherkasveja ja paljon esineitä, mitä meillä ei todennäköisesti sallittaisi. Jos sääntöjä ei noudattanut siirrettiin vanki pihan toisella puolella olevaan osastoon ns. eristyksiin, missä vietetty aika voi olla päivästä puoleen vuoteen. Osasto oli ulkoilumahdollisuuksineen kaiken kaikkiaan aika karu. Avovankilassa ei tunnelma ollut niin turvallinen kuin suljetussa. Näiden kolmen osaston lisäksi oli erikseen osasto entisille virkamiehille, jotka oli tuomittu rikoksesta mm. poliiseille. Kierroksella vankilan johtaja käyttäytyi rennosti ja tuttavallisesti vankeja kohtaan. Hänen kanssaan keskusteltiin, mutta toisaalta noustiin myös ylös seisomaan hänen saapuessaan paikalle. Kierroksen jälkeen oli keskusteluhetki ja mahdollisuus esittää kysymyksiä. Huumekoirista kysyttäessä, johtaja totesi, että koirista ei ole paljon hyötyä. Makkara kiinnosti johtajan mukaan koiria enemmän kuin huumelöydöt eli koirien kouluttamisessa lienee parannettavaa. Siirryimme avovankilasta iltapäivällä vielä lähellä olevaan ns. vapauttamiskeskukseen, jossa vanki voi viettää yhdestä kolmeen vuotta. Rakennus oli remontoitu ja moderni. Siellä vanki vietti yönsä, mutta päivisin kävi töissä. Vapauteen oli mahdollista päästä, kun oli osoittanut olevansa yhteiskuntakelpoinen. Vangeilla oli keskustelu sosiaalityöntekijän kanssa aamulla ennen töihin lähtöä ja toinen keskustelu illalla töistä palattuaan. Aikataulun venyessä illan puolelle päätettiin käydä mietteet vierailuista läpi aamulla ennen perjantain varsinaisen ohjelman alkua.

Perjantai 28.9.2018

Pääläluottamusmies Pekko Summanen aloitti päivän aiheenaan uusi valtion työ- ja virkaehtosopimus 2018-2020. Keskustelua oli nyt saavutetuista palkankorotuksista ja Summanen totesi, että seuraavaan sopimuskierrukseen tulisi valmistautua jo ajoissa ja asettaa selkeitä neuvottelutavoitteita. Saavutettujen palkan korotusten lisäksi keskustelua oli vaativuustasoista ja tehtäväkohtaisesti pisteytyksestä sekä sen oikeudenmukaisuudesta.

Summanen jälkeen Virkkunen kertoi, mitä vaikutuksia on Pardia liittyemisellä ammattiliitto Prohon. Prohon liityttäessä jäsenmaksupalautuksen pienentyminen vaikuttaisi suoraan RikHe ry:n toimintaan ja koulutuspäivien järjestämiseen. Pron etuja ovat taas alueelliset koulutukset ja suurempana liitona on yhdessä voimaa vaikuttaa toisella tavalla. RikHe ry:n on järjestettävä Prohon liittyminen vuoksi ylimääräinen vuosikokous, missä tulee hyväksyä mm. jäsenmaksun korotus. Myös TTT:n tulevaisuudesta on päätettävä ensi vuoden aikana. Pystymmekö vaikuttamaan ilman TTT:tä Prossa? Muutetaanko TTT henkilöstöjärjestöksi, johon RikHe liittyy ja jäisi perinneyhdistykseksi vai pyritäänkö toimimaan Prossa itsenäisesti RikHenä? Lopuksi oli vielä keskustelua, muista vaihtoehdoista kuin Pro. Pardia siirryessä Prohon ja TTT:n säilyessä on Pron hallituksessa paikka varmasti. Pelkkänä Rikhe ry:nä ehkä 1-2 paikkaa neuvottelukunnissa. TTT:llä ei kuitenkaan ole vuonna 2019 enää työntekijöitä eli miten se toimisi? Ja pieni mahdollisuus on jopa olemassa, että RikHe ry:n edustaja voisi olla Pron hallituksessa ilman TTT:tä. Rikhe ry:n säilyminen on kuitenkin tärkeää, koska rikosseuraamusala on aivan oma erityinen alansa. Myös vakuutukset siirtyvät yhdistymisen seurauksena If:stä Turvaan. Jäseniä pitää muistuttaa omien vakuutusten tarkistamisesta, jos oma vakuutus on sidottu liiton tarjoamiin alennuksiin.

Pardia yhdistymisen syyt Prohon ovat selvät. Pardia jäsenmäärä on vähentynyt mm. siirtymisinä yksityiselle puolelle ja jäsenmaksujen vähentyessä on sen talous vaikeuksissa. Yhdistymisen myötä Pardia

painoarvo lisääntyy ja vaikutusvalta kasvaa Pardia-Pron yhä vahvistaessa STTK:ta. Näin myös jäsenen edunvalvonta ja toiminta lisääntyy. Esim. lakkotilanteessa maksettaisiin tuplasti enemmän lakkokassasta kuin nyt (100 euroa/pv 6 viikkoa).

Seuraavaksi käytiin läpi osastojen terveiset. Puheenjohtaja Virkkunen oli ennen Hed-päiviä lähettänyt osastoille kyselyn Prohon liittymisestä. RikHe ry:n hallitus haluaa, että sen päätös perustuu osastojen mielipiteeseen. Kaikki osastot kannattivat Prohon liittymistä.

Lounaan jälkeen keskusteltiin yhdistys- ja työsuojelutoiminnasta. Työsuojeluvaltuutettujen vaalit on tulossa ja olisi huolehdittava, että kaikissa paikoissa, olisi omat työsuojeluvaltuutettunsa. Vaalit järjestetään yhteistyössä VVL:n kanssa.

Tämän jälkeen Hed-päiville saapunut Pardian puheenjohtaja Niko Simola kertoi yhdistymisestä ammattiliitto Prohon. Vuonna 2017 tehtiin Pardiassa päätös aloittaa selvitykset kahden vaihtoehdon välillä eli Pardiasta tulisi ammattiliitto tai yhdistyttäisiin Prohon. Selvitysten perusteella 30.5.2018 Pardian hallitus päätti, että jatketaan Pardia-Pron valmistelua. Pardia-Pro malli esiteltiin 12.6.2018 Pardian ja sen jäsenjärjestöjen yhteiskokouksessa ja myöhemmin allekirjoitettiin aiesopimus. Yhdistyminen toteutetaan 1.1.2019, jolloin Pardian omaisuus siirtyy Prolle. Pardialle tulee oma edunvalvontasektori ja sen henkilöstö siirtyy Pron henkilöstöksi.

Simola kertoi Prosta, joka on koulutettujen asiantuntijoiden ja esimiesten liitto. Se on perustettu 2011 ja on poliittisesti sitoutumaton. Prolla on vankka omaisuus, joka takaa työtaistelutoimintaan riittävät varat. Prohon tulee viisi sektoria: teollisuus, palvelu, finanssi, ict- ja viestintä ja valtio, joka toiseksi tai kolmanneksi suurin osasto. Tällä on painoarvoa ja Pardia pääsee vaikuttamaan asioihin. Prolla on aluetoimistoja lähellä työntekijää, jäsentapahtumia, koulutusta, työsuohdepäivystys ym. Kullakin Pron työehtosopimuksella on oma neuvottelukuntansa, johon yhdistykset voivat ehdottaa jäseniä. Neuvottelukunnilta kysytään mm. mahdollisista työtaisteluista, jonka jälkeen asian käsittely siirtyy Pron hallitukseen. Hallitus ei oikeastaan koskaan päätä toisiin kuin mitä neuvottelukunta on mieltä.

Jäsenyhdistyksiltä vaaditaan seuraavat toimenpiteet Prohon liittymiseksi:

- 14.11.2018 mennessä haettava jäsenyyttä, Pron hallitus hyväksyy 15.11.2018, jäsenyys alkaa 1.1.2019
- hallitus valmistelee ja tekee esityksen yhdistyksen kokoukselle jäsenyyden hakemisesta
- syyskokous tai ylimääräinen kokous päättää jäsenyyden hakemisesta
- voidaan tehdä yksinkertaisella ääntenenemmistöllä, jos ei muuta vaadita
- kokouksessa on tehtävä myös päätös, että yhdistys ei peri jäsenmaksua 1.1.2019 lukien
- jäsenyyttä haetaan liittymishakemuksella
- Prohon liittyminen on vapaaehtoista ja vaatii nimenomaisen tahdonilmaisun jokaiselta liittyvältä jäseneltä
- tahdon ilmaisu voi tapahtua monella tavalla. Helpointa tehdä ns. linjasiirtona eli yhdistyksen tultua hyväksytyksi Pron jäseneksi lähetetään heti jokaiselle jäsenelle kirje, jossa kerrotaan yhdistyksen liittymisestä Pron jäsenyhdistykseksi 1.1.2019 lähtien ja että yhdistyksen henkilöjäsenet ovat samalla liittyneet Pron henkilöjäseniksi. Jos jäsen ei hyväksy liittymistä, on hänen ilmaistava tahtonsa.
- jäsenmaksujen perintä ei muutu. Kieku voi aiheuttaa ongelmia ja jäsenten on syytä olla tarkkana palkanmaksun yhteydessä.
- uudet jäsenkortit eivät välttämättä ole jäsenillä ennen vuodenvaihdetta. Mobiilisovellus, missä on jäsenkortti, on jäsenillä käytössä.
- eläkeläisjäsenet vaativat vielä selvittelyä. Yhdistyksillä on paljon erilaisia käytäntöjä ja yhteisen uuden käytännön löytäminen on vaikeaa.

27.11.2018 pidetään Pardian edustajakokous ja tämän jälkeen tiedotetaan jäsenille Pardian toiminnan "päättymisestä".

Yhdistymisen myötä edunvalvonta paranee eli resurssit ja vaikutusvalta kasvaa, on mahdollisuus kehittää uusia palveluja jäsenille ja taloudellisesti merkittäviä jäsenetuja. Tulevaisuudessa Pardia-Pro on vahvempi liitto, joka poliittisesti keskellä. Näin ollaan vahvasti edustettuina työnantajan linjan tiukentuessa. Simola päätti päivän sanoilla UGH!!

Lopuksi käytiin läpi päivien anti. Keskustelua oli TTT:stä, jonka toiminnan tulevaisuus vaikuttaa meihin enemmän kuin nyt Pardian yhdistyminen Prohon. Päätös on tehtävä vuoden sisällä eli olemmeko TTT:n vai RikHe ry:n jäseniä? Kaiken kaikkiaan henkilöstöedustajat olivat hyvin tyytyväisiä Hed-päiviin. Ohjelma oli ollut tiivis ja jopa hiukan raskas, mutta kuului asiaan. Tietoa oli tullut paljon varsinkin liiton tämän hetkisestä tilanteesta ja viesti välittyisi kentälle. Simolan esitys yhdistymisestä oli selventänyt monia asioita. Enää yhdistyminen ei tuntunut pelkältä pakolliselta "pahalta", vaan se toisi mukanaan myös monia etuja. Vankilakäynnit olivat olleet mielenkiintoisia ja eri ruokapaikoissa käynnit olivat olleet plussaa. Nähtiin samalla kaunista kaupunkia tiukasta aikataulusta huolimatta.

29.9.2018 hallituksen kokous ja lento Suomeen 14:30.